

Notatark

Sagsnr. 13.02.00-A50-1-14

Sagsbehandler
Bettina Lund

17.9.2020

Sløjfning af ubenyttede brønde og boreriger 2020

I Hedensted Kommune er der mange brønde og boreriger, som ikke længere benyttes som drikkevandsforsyninger. Oftest er ejendommene blevet koblet på det lokale vandværk, eller bygningerne er blevet revet ned. Disse brønde og boreriger skal nu sløjfes. Sløjfningerne foregår ved, at en brøndborer fylder brøndene og borerigerne op med sand og lerarten bentonit. Bentonit bruges som lerspærre, som sikrer, at overfladevand ikke kan sive ned gennem brønden eller boringen.

Ubenyttede brønde og boreriger står som "åbne sår" i jordskorpen og fungerer som lodrette dræn ned til grundvandet. Dermed kan der trænge bakterier, nitrat, sprøjterester og andre miljøfremmede stoffer ned i grundvandet. Stoffer der normalt vil blive nedbrudt på vej ned gennem jordlagene. Der sker så at sige en kortslutning af jordlagenes renseseffekt.

Danmark er et af få lande hvor grundvand bruges til drikkevand direkte efter oppumpning fra grundvandsmagasinerne eller efter en simpel vandbehandling på vandværkerne. Ved simpel vandbehandling beluftes vandet og bliver derefter filtreret gennem sand- og grusfiltre. Simpel vandbehandling er billig, men fjerner kun jern, mangan og visse andre stoffer, der findes naturligt i grundvandet. Det er derfor problematisk, når der trænger sprøjtemidler, opløsningsmidler, olierester eller andre miljøfremmede stoffer ned i grundvandet. Så skal vandværkerne etablere nye boreriger og eventuelt nye kildepladser. En ny kildeplads koster i omegnen af kr. 1 mio. Da vandværkerne er forbrugerejet, er det forbrugerne, der skal betale denne udgift.

I Hedensted Kommune får omkring 95 procent af borgerne drikkevand fra et alment vandværk. Resten får drikkevand fra egen eller naboens vandforsyning. Vi har alle brug for rent drikkevand, vores vigtigste fødevarer. Det er derfor i vores alles interesse, at de ubenyttede brønde og boreriger bliver sløjfede.

I Danmark beskyttes grundvandet af miljølovgivningen, der blandt andet sætter rammerne for, hvor meget landbruget må sprøjte og gøde markerne, og hvordan affald skal håndteres. Lige som en skrotbil udgør en risiko for miljøet og skal sendes til ophugning ved en autoriseret autoophugger, så udgør gamle brønde og boreriger også en risiko for miljøet. De gamle brønde og boreriger har i mange år forsynet ejendomme med billigt drikkevand. Når de ikke længere bruges, skal ejerne sørge for, at de bliver sløjfede korrekt, så grundvandet bliver beskyttet. Det koster typisk ejerne kr. 5.000-15.000 at få sløjfet en brønd eller boring.

Brønde og boreriger skal sløjfes efter reglerne i Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boreriger og brønde på land. Det er kun brøndborere med A-bevis, der må udføre sløjfningerne. Når brønde og boreriger bliver sløjfede, skal brøndborerne sørge for, at gamle pumper og installationer bliver fjernet. Herefter skal brøndene og borerigerne fyldes op med sand og spærrende lag af bentonit. For brønde gælder det, at bunden skal oprensnes, og det undersøges, om der er etableret en boring i bunden af brønden. Det øverste af brøndenes sider skal desuden fjernes til en meter under terræn.

Brøndboreren skal indberette sløjfningen til GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland) og Hedensted kommune. Her oplyses der blandt andet om brøndens/boringens placering, dybde og vandstand. Det er vigtige oplysninger, der bruges, når der skal etableres nye borer i området, og data indgår også i de danske grundvandsmodeller.

Som ejer har du pligt til at orientere kommunen om tidspunktet for sløjfningen senest 14 dage, inden sløjfningen igangsættes. Orienteringen er vigtig, da kommunen skal have mulighed for at være til stede, når din brønd eller boring bliver sløjfet.

Det vil være en god ide at forhøre sig om priser hos flere brøndborefirmaer for at få et overblik over prisniveauet. Priser på sløjfninger af brønde og borer varierer meget, og er blandt andet afhængig af mængden af bentonit der skal bruges, samt om der er let adgang til brøndene og borerne.

Hedensted Kommune har pt. kendskab til en del ubenyttede brønde og borer, og antallet stiger løbende. Kommunen vil henvende sig til ejerne, og påbyde dem at sløjfe brøndene og borerne. Beslutningen om at brønde og borer skal sløjfes, kan der ikke klages over til andre myndigheder.